

Kariérový poradce / kariérová poradkyně pro ohrožené, rizikové a znevýhodněné skupiny obyvatel (kód: 75-002-R)

Autorizující orgán: Ministerstvo práce a sociálních věcí
Skupina oborů: Pedagogika, učitelství a sociální péče (kód: 75)
Týká se povolání: Kariérový poradce pro ohrožené, rizikové a znevýhodněné skupiny obyvatel
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 6

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v teorii a metodách kariérového poradenství	6
Vyhledávání, tvorba a poskytování kariérních informací pro přímou i bezkontaktní kariérovou práci s klientem (jednotlivcem i skupinami)	6
Uplatňování metod, technik a postupů základní kariérové diagnostiky	6
Vedení poradenského rozhovoru s cílem získat základní kariérové informace	7
Kariérová práce s jednotlivcem a se skupinou, individuální plány, metody skupinové kariérní práce	6
Vedení evidencí, systemizace kariérových informací na regionální úrovni, práce s potenciálními zaměstnavateli	6
Používání speciálních komunikačních metod pro vedení rozhovoru a kompenzaci příslušného ohrožení, rizika nebo znevýhodnění	6
Kariérová diagnostika a management v oblasti řízení vlastní kariéry klientů s rizikem, ohrožením a znevýhodněním	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v teorii a metodách kariérového poradenství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vymezit kariérové poradenství jako obor lidské činnosti, jeho předmět, cíle, sektory působení, cílové skupiny klientů	Ústní ověření
b) Uvést a charakterizovat teorie kariérového poradenství v minimálním rozsahu zdrojů v českém jazyce	Ústní ověření
c) Představit vlastní portfolio metod, technik a strategií kariérového poradenství, uvést příklady aplikace jednotlivých metod, technik a postupů kariérového poradenství v praxi	Praktické ověření s ústním ověřením
d) Charakterizovat metody shromažďování kariérových informací o klientovi (uvést příklady)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyhledávání, tvorba a poskytování kariérních informací pro přímou i bezkontaktní kariérovou práci s klientem (jednotlivcem i skupinami)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit pojem kariérové informace a způsob práce s nimi	Ústní ověření
b) Popsat alespoň pět okruhů informací, které jsou klíčové pro kariérové poradenství	Ústní ověření
c) Vyjmenovat základní zdroje kariérových informací, předvést práci s jedním zvoleným zdrojem (vyhledání dle zadání)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést modelový rozhovor s klientem zaměřený na sdělování kariérových informací	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatňování metod, technik a postupů základní kariérové diagnostiky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní etické principy při kariérové diagnostice	Ústní ověření
b) Uvést základní metody kariérové diagnostiky a jejich užití s ohledem na cíle diagnostiky	Ústní ověření
c) Popsat zásady volby konkrétních diagnostických metod vzhledem k cílům diagnostiky	Ústní ověření
d) Popsat základní zásady interpretace diagnostických metod v kariérové diagnostice	Ústní ověření
e) Uvést 2 metody kariérové diagnostiky (jednu testovou a jednu netestovou) – zdůvodnění volby metody, její administrace, vyhodnocení a interpretace klientovi	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení poradenského rozhovoru s cílem získat základní kariérové informace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat cíle, druhy, podmínky, strukturu poradenského rozhovoru, identifikovat motivaci klienta, jeho předpoklady a schopnosti s ohledem na prostředí, v němž se klient pohybuje, identifikovat cesty možného kariérového rozvoje	Ústní ověření
b) Popsat techniky vedení rozhovoru, včetně technik kladení otázek sestavit uzavřené a otevřené otázky	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Charakterizovat prostředí pro bezpečně vedený poradenský rozhovor	Ústní ověření
d) Předvést průběh poradenského rozhovoru a prokázat dovednost efektivně komunikovat a řešit potřeby klienta	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kariérová práce s jednotlivcem a se skupinou, individuální plány, metody skupinové kariérní práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat metodiku tvorby individuálních plánů, sběr informací, uzavření kontraktu, určení priorit, posilování aktivních rozhodování a volby klienta, kontrolu plnění cílů	Ústní ověření
b) Orientovat se v metodách kariérového plánování rozvoje: akční plán, osobní projekt, hodnocení alternativ, ujasnění hodnot, průzkum kompetencí	Ústní ověření
c) Předvést a popsat motivační techniky kariérového poradenství při individuální a skupinové práci s klienty	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Zdůvodnit užití skupinového poradenství v rámci kariérového poradenství, uvést možná zaměření akcí skupinového kariérového poradenství a výhody heterogenní nebo homogenní skupiny	Ústní ověření
e) Popsat techniky a metody práce se skupinou	Ústní ověření
f) Sestavit ukázkový program skupinového poradenství podle specifika vybrané cílové skupiny, zdůvodnit volbu jednotlivých postupů, metod	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení evidencí, systemizace kariérových informací na regionální úrovni, práce s potenciálními zaměstnavateli

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést zásady, význam, způsoby a formy vedení dokumentace o klientovi ve vztahu k jeho vzdělání, kvalifikaci a rekvalifikaci, zaměstnání a řízení kariéry	Ústní ověření
b) Efektivně vést dokumentaci v elektronické podobě na PC	Praktické předvedení
c) Identifikovat aktéry kariérového poradenství (instituce, které realizují nebo mají vliv na rozvoj kariérového poradenství či poskytovatele poradenství, zaměstnavatele) a u každého aktéra popsat jeho roli v kariérovém poradenství	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Používání speciálních komunikačních metod pro vedení rozhovoru a kompenzaci příslušného ohrožení, rizika nebo znevýhodnění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat podmínky, průběh a prostředky vedení rozhovoru s jednotlivými skupinami klientů kariérového poradenství z hlediska ohrožení, rizika nebo znevýhodnění	Ústní ověření
b) Charakterizovat portfolio speciálních pomůcek a technologií pro facilitaci komunikace v jednotlivých skupinách klientů kariérového poradenství, uvést příklady	Ústní ověření
c) Předvést a zdůvodnit některou ze speciálních komunikačních technik: například český znakový jazyk, popsat podmínky pro odezírání řeči u sluchově postižených, prstovou abecedu	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Předvést a zdůvodnit některou ze speciálních komunikačních technik: alternativy v komunikaci osob s kognitivní poruchou, se specifickou poruchou učení, s nízkou mírou srozumitelnosti mluvy, předvést facilitovanou komunikaci u osob s nízkou mírou funkční gramotnosti	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Předvést a zdůvodnit některou ze speciálních komunikačních technik: prokázat znalost komunikačních potřeb klientů se zrakovým postižením, předvést zásady prostorové orientace	Praktické předvedení s ústním ověřením
f) Předvést a zdůvodnit některou ze speciálních komunikačních technik: u klientů s tělesným a pohybovým postižením při omezené hybnosti nebo vadě tělesné integrity, chronickém onemocnění a oslabení klienta	Praktické předvedení s ústním ověřením
g) Předvést a zdůvodnit některou ze speciálních komunikačních technik: podmínky komunikace klientů závislých na návykových látkách, klientů sociálně exkludovaných, klientů příslušníků etnických minorit, antiopresivní postupy (AOP) a harm reduction, zásady mediace	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit kritéria a, b a výběrově kritéria c, d, e, f, g dle specializace uchazeče.

Kariérová diagnostika a management v oblasti řízení vlastní kariéry klientů s rizikem, ohrožením a znevýhodněním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést hodnocení míry pracovní schopnosti a soběstačnosti klienta ve skupinách dle ohrožení, rizika nebo znevýhodnění, uvést možnosti vzdělávání, rekvalifikace, pracovní podmínky, charakteristiky pracovního výcviku	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Orientovat se v regionální síti podporovaných pracovních míst, zdůvodnit zásady pracovní terapie pro specifické skupiny klientů kariérového poradenství	Ústní ověření
c) Orientovat se v programech aktivní politiky zaměstnávání ohrožených, rizikových a znevýhodněných klientů, uvést příklady	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit a které požadované materiály musí uchazeč ke zkoušce zpracovat, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba na svých webových stránkách zpřístupní požadavky ke zkoušce, uvede formální průběh zkoušky, dá k dispozici příklad portfolia k praktickým zkouškám, zpřístupní příklad zkoušení s tématy i tematické okruhy či otázky k ústnímu zkoušení. Autorizovaná osoba tyto informace doplní aktuální odbornou literaturou a legislativními předpisy vztahujícími se ke kariérovému poradenství ohrožených, rizikových a znevýhodněných klientů. Tyto informace bude nejméně jednou ročně aktualizovat.

Autorizovaná osoba musí personálně zabezpečit při ověřování některých kritérií, aby bylo možné ověřovat práci se skupinou i jednotlivcem.

K průběhu zkoušky:

Uchazeč formou ústního ověření a praktického předvedení prokáže svoje dovednosti, znalosti a kompetence.

Uchazeč je povinen před vykonáním zkoušky zpracovat vlastní portfolio kariérového poradce, kterým dokládá svoji kvalifikaci, dobu a zaměření poradenské praxe a další zkušenosti z práce s klienty. Portfoliem dokládá své znalosti a dovednosti. Portfolio doručí uchazeč nejméně jeden měsíc před konáním zkoušky autorizované osobě.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- Vysokoškolské magisterské vzdělání, 2letá praxe v oblasti řízení a rozvoje lidských zdrojů v poradenství, vlastní kariérová poradenská praxe s ohroženými, rizikovými či znevýhodněnými skupinami obyvatel v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- Vysokoškolské magisterské vzdělání, 3letá praxe v oblasti systematického rozvoje teorie a praxe kariérového poradenství (výzkum, výuka a odborné publikace v oblasti kariérového poradenství), vlastní poradenská praxe s ohroženými, rizikovými či znevýhodněnými skupinami obyvatel v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- Vysokoškolské magisterské vzdělání se zaměřením na andragogiku, psychologii práce, sociální práci, speciální pedagogiku, vlastní poradenská praxe s ohroženými, rizikovými či znevýhodněnými skupinami obyvatel v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- Profesní kvalifikace 75-002-R Kariérový poradce / kariérová poradkyně pro ohrožené, rizikové a znevýhodněné skupiny obyvatel, 2letá poradenská praxe (tj. řízení nebo vedení poradců), vlastní poradenská praxe s ohroženými, rizikovými či znevýhodněnými skupinami obyvatel v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo práce a sociálních věcí, www.mpsv.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkušební místnost bude vybavena:

flip chart, tabule, dataprojektor, plátno, notebook nebo PC s připojením na internet, DVD přehrávač, sezení vhodné pro možnou práci s materiály i pro uspořádání interaktivních komunikačních technik ve volném prostoru, psací potřeby, prostor pro imitaci poradenského rozhovoru.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Expertní tým pro kariérové poradenství, ustavený a licencovaný pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Asociace vysokoškolských poradců (AVŠP)

Asociace soukromých poradenských pracovníků

Unie psychologických asociací ČR

Vysočina Education

ÚP ČR – krajská pobočka v Hradci Králové

Asociace pracovních agentur, o. s.